

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 165/2023
21.09.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари предлагача АА, ББ и ВВ, сви из ... – ..., које заступа пуномоћник Бошко Кнежевић, адвокат из ..., против противника предлагача ЈП „Путеви Србије” Београд, МБ 20132248, ради одређивања накнаде за експроприсане непокретности, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Ваљеву Гж 2143/22 од 15.09.2022. године, у седници већа одржаној 21.09.2023. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Ваљеву Гж 2143/22 од 15.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Основног суда у Ваљеву 14Р1 75/21 од 17.03.2022. године, у ставу првом изреке, одређена је новчана накнада за експроприсано земљиште и то за к.п.бр. .../... пов. 0.04.99 ха, уписане у ЛН ... КО ..., сувласништво предлагача са уделима од по 1/3, за које предлагачима признато право на новчану накнаду решењем Градске управе Града Ваљева, Одељење за имовинске послове и општу управу бр. 465-45/2021-08 од 05.02.2021. године, по цени од 2.500,00 динара по м², што за површину парцеле предлагача износи 1.247.500,00 динара. У ставу другом изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачима на име новчане накнаде плати за експроприсано земљиште сходно њиховом сувласничком уделу од по 1/3 плати износ од по 415.833,33 динара са законском затезном каматом почев од 17.03.2022. године па до коначне исплате. У ставу трећем изреке решења одређена је новчана накнада за грађевинске објекте на експроприсаној к.п.бр. .../... КО ... у површини од 0.04.99 ха уписане у ЛН бр. ... КО ..., у износу од 23.189.177,54 динара, као и новчана накнада за трошкове пресељења у износу од 1.175.601,00 динара, односно у укупном износу од 24.364.778,54 динара. У ставу четвртом изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачима на име

новчане накнаде за грађевинске објекте на експроприсаној предметној парцели и трошкове пресељења исплати укупан износ од по 8.121.592,84 динара, што чини по 1/3 њиховог сувласничког удела, са законском затезном каматом почев од 17.03.2022. године па до коначне исплате. У ставу петом изреке, одређена је новчана накнада за засаде биљних култура на експроприсаној к.п.бр. .../... КО ... у површини од 0.04.99 ха уписане у ЛП бр. ... КО ... у укупном износу од 328.037,51 динара, ранијих сопственика предлагача са уделом од по 1/3. У ставу шестом изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачима на име њихових сувласничких удела од по 1/3 на име накнаде за биљне културе на експроприсаној к.п.бр. .../... КО ... у површини од 0.04.99 ха уписане у ЛН бр. ... КО ... исплати укупан износ од по 109.345,83 динара са законском затезном каматом почев од дана доношења решења 17.03.2022. године па до исплате. У ставу седмом изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачима накнади трошкове ванпарничног поступка у износу од 582.000,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности решења па до исплате.

Решењем Вишег суда у Ваљеву Гж 2143/22 од 15.09.2022. године одбијене су као неосноване жалбе предлагача и противника предлагача и решење Основног суда у Ваљеву 14Р1 75/21 од 17.03.2022. године у ставовима I, II, III, IV, V и VI изреке се потврђује. Исто решење преиначује у погледу трошкова поступка, па се обавезује противник предлагача да предлагачима солидарно на име трошкова првостепеног поступка плати укупан износ од 639.596,21 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења, са законском затезном каматом почев од извршности решења па до коначне исплате. Обавезан је противник предлагача да предлагачима солидарно на име трошкова другостепеног поступка плати укупан износ од 36.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења са законском затезном каматом почев од извршности решења па до коначне исплате.

Против решења Вишег суда у Ваљеву Гж 2143/22 од 15.09.2022. године противник предлагача преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију предлагачи су оспорили наводе ревизије у целини и предложили Врховном суду да исту одбије као неосновану. Трошкове ревизијског поступка су тражили.

Врховни суд је испитао побијано другостепено решење у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ 72/11...са изменама) и утврдио да је ревизија противника предлагача неоснована.

У поступку који је претходио доношењу побијаног решења, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на које у ревизијски су пази по службеној дужности. Друге повреде у ревизији се не истичу.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагачима је правоснажним решењем Градске управе Града Ваљева - Одељење за имовинске послове и општу управу бр. 465-45/2021-08 од 05.02.2021. године експроприсана к.п.бр. .../..., површине 0.04.99 ха, уписане у ЛН бр. ... КО ..., у корист противника предлагача, за изградњу државног пута

I Б бр. 27 Лозница- Ваљево- Лазаревац, деоница Иверак - Лајковац. Пред органом управе није постигнут споразум о висини накнаде због чега је и покренут овај поступак.

Одредбом члана 42. став 1. Закона о експропријацији, предвиђено је да се накнада за експроприсано пољопривредно и грађевинско земљиште одређује у новцу према тржишној цени таквог земљишта, а у ставу 2. исте одредбе наведено је да процену тржишне цене из става овог члана врши орган надлежан за утврђивање пореза па пренос апсолутних права на непокретностима.

Према стању у списима предмета, суд је прибавио извештај о процени тржишне вредности непокретности од Пореске управе – одељење Ваљево од 29.11.2021. године из ког извештаја је утврђена процењена вредност парцеле к.п.бр. .../..., површине 0.04.99 ха, уписане у ЛН-I бр. ... КО ... као грађевинског земљишта 2.500,00 динара по м², која процена је дата па основу основице за утврђивање пореза па пренос апсолутних права из правноснажних решења Пореске управе, односно елемената и критеријума за утврђивање процењене тржишне вредности, без изласка на терен, просечне тржишне вредности у предметима Пореске управа, а којима је утврђена просечна тржишна цена пољопривредног земљишта од 1.200,00 динара за 1м², док је просечна тржишна цена парцела које су третиране као грађевинско земљиште износ од 2.500,00 динара по 1 м².

По оцени суда процена Пореске управе ничим није образложена и нису наведени мерила и критеријуми за процену конкретне парцеле, већ је процена дата јединствено за све парцеле на наведеном подручју које су експроприсане за намену изградње ауто пута. У циљу утврђивања реалне тржишне вредности експроприсаних непокретности, суд је извршио увид у налазе вештака грађевинске струке и пољопривредне струке, које су приложили предлагачи у складу са овлашћењем из члана 261. Закона о парничном поступку. Вештак грађевинске струке изјаснио се о тржишној вредности парцеле, као и грађевинских објеката на истој и о трошковима пресељења предлагача, док се вештак пољопривредне струке изјаснио о вредности биљних култура па експроприсаној парцели. На тај начин је утврђена тржишна вредност експроприсаних непокретности и одређена накнада.

Ревидент сматра да суд није у складу са одредбом чл. 134. и 136. Закона о ванпарничном поступку прибавио по службеној дужности доказе из којих би утврдио праву вредност непокретности које су експроприсане већ је вредност утврђивао на основу налаза вештака кога је сам предлагач ангажовао, због чега сматра да је накнада неправилно одређена.

Према оцени Врховног суда, ови наводи ревизије се не могу прихватити као основани. Чињеница је да члан 134. Закона о ванпарничном поступку прописује да се поступак за одређивање накнаде за експроприсану непокретност покреће и води по службеној дужности, али то не значи да је само суд овлашћен да изводи доказе и примењује истражно начело, а да притом занемари расправно начело ванпарничног поступка па и у ситуацији када се ради о висини накнаде.

Чињеница је да према члану 42 Закона о експропријацији, процену тржишне цене врши орган надлежан за утврђивање пореза па пренос апсолутних права на непокретностима. Међутим, задатак Пореске управе је да врши процену а не да одређује тржишну цену експроприсане непокретности, па за случај да се не постигне споразум о накнади, једино је суд у ванпарничном поступку надлежан да одреди накнаду за експроприсану непокретност (одлука Уставног суда Уж 5686/21).

Одредбом члана 261. Закона о парничном поступку (који се примењује на основу члана 30. ЗВП) је прописано да странка може суду да приложи писани налаз и мишљење вештака одговарајуће струке, тако да на ваљаност вештачења не може утицати чињеница што исти није одређен решењем суда, како то сматра ревидент.

Посебно треба напоменути, да према стању у списима списима а што је констатовано и другостепени суд, противник предлагача није у току поступка ни користио своје право из члана 271. Закона о парничном поступку, да достави други налаз вештака или писане доказе на основу којих би се оспорило вештачење приложено од стране предлагача. Стога ревидент сада у ревизијском поступку не може основано истицати да висина накнаде за експроприсане непокретности није правилно утврђена.

Са наведених разлога ревизија противника предлагача је одбијена као неоснована и применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу 1 изреке решења.

Решавајући о захтеву предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка, одређених за састав одговора на ревизију, Врховни суд налази да одговор на ревизију није био нужен у овој правној ствари па ни трошак за састав одговора не представља нужни трошак који би се досудио на терет противника предлагача, те је одлучено као у ставу 2 изреке решења, применом одредбе члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић